

САҢГА ОЛОХ

Чурапчы улуунун
хаһыата

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ
АЛТЫННЫҢЫ 15 КҮНҮТТЭН
ТАХСАР

2002 с.ыл
АТЫРДЫАХ ҮЙҮН
24 КҮНЭ
СУБУОТА
№100 (8849)

ЧУРАПЧЫ СЭЛИЭННЬЭТИГЭР ЫРААҢЫРДЫ УОННА КӨБӨРДҮҮ ДЕКАДАТА ЫТЫЛЛАР

Чурапчы улуунун дьаһалтата

ДЬАҢАЛ

№ 306 Атырдыах ыйын 22 күнэ 2002 с.

"Бэйэбит сэлиэниэбит – бэйэбит киэн туттуубут" декаданы ыытар туһунан

Саа сирэ Россия государстатыгар холбосута 370, Хоту Көлөрү 60, Д.П.Каркин төрөөбүтэ 75 сыйгыар сөп түбэһинэрэн, эти дьаһалларга бөлөмкөнөр сыалтан улууспут киинигар- Чурапчы сэлиэниэтигэр баладан ыйын 2 күнүттэн 12 күнүгэр диэри "Бэйэбит сэлиэниэбит – бэйэбит киэн туттуубут" дьин девиниэн элэйтаран ырааһырды уонна СР вице-президенин В-П 281 №-тээк дьаһалыгар олдуран көбүрдүү декадатын ыытарга. Ол үһүнүткэн:

1. Декаданы тэрийээн ыытар, контурусулуур 15 киһиттэн дьаһалтаах комиссияны быһаргыларга, түүлбөлөрүнэн эппиэттээх тыонору аһыарга (комиссия састааба).

2. Ытыллар дьаһалта сэлэниэ иһигэр бээр тэрилтэлэр, ову урэдканиеларын киһилэри туран уонна олохтоох нэһилиэниэ кыттыыга көбүлүлүкэ.

3. Тэрилтэлэр ырааһырды базаларын бэйэлэрин күөстэриэн декада көмүгэр ыраастаналарыгар (тэрилтэлэр декадада кыттыылааһын быһаан- мероприятиета).

4. Уорсон дьаһалтар кварталларыгар (Константинова уонна I, II кварталлар) ДьУОХ көмүгэр сүбэлэрин буор, кумах кутан илгөрүлүгэр.

5. Баладан ыйын 5-6 күнүгүгэр түүлбэлэринэн маһы-оту, эрэг төлүканы, бөү-сэбэ ыраастыырга, тийимигэ күргүөмнээх субботниктары биллэрэргэ (декадада нэһилиэниэ кыттыыта).

6. Түйөр- таһар үлөгэ чааһынай трактордаах, массыналаах олохтоохтору, тэрилтэ техникатын аттаран туруорарга ГИБДД-ны (начальник Драгунов В.Г.), транспортной инспекцияны (начальник Максимов И.А) соруудагытырга.

7. Чурапчы, Ньидьили, Липпалээк күөлэр уонна урэдтар сыйыларын ыраастыырга субботниктары тэрийээн ыытарга Үһүлгэ харыстабылын комитетин (начальник Можаев В.М.) соруудагытырга.

8. Бэри тэрилтэлэр декада көмүгэр көбүрдүү, ылагуостройство үлэтин тэрийээн ыыталларыгар.

9. Нэһилиэк дьаһалтатын баһылыктара: нэһиликтэрин иһигэр ырааһырды уонна көбүрдүү декадатыгар комиссиялары тэрийээн, баладан ыйын 2-12 күнүгүгэр субботниктары кадьуустээхтик ыыталларыгар.

10. Бу дьаһал туолуутун контуруолун улуус дьаһалтатын баһылыгыт | солбууааччыгар (Чинигинэров В.И.) сүктэрэргэ.

Чурапчы улуунун дьаһалтатын баһылыга
И.Н.АММОСОВ.

Комиссия састааба:

1. Чинигинэров В.И. – баһылык | солбууааччы, комиссия председатели.

2. Готовцева С.В. – госсанэпидеозор кылаабынай араһа, председатели солбууааччыга.

3. Саванна М.И. – Чурапчы сэлиэниэтиги баһылыга, чилиэн.

4. Можаев В.М. – Үһүлгэ харыстабылын комитетин председатели, чилиэн.

5. Ефимов Д.П. – ДьУОХ управлениетин начальнига, чилиэн.

6. Алексеев Г.Н. – киэн баһылыга кылаабынай араһа, чилиэн.

7. Габышев П.М. – улуус кылаабынай архитектора, чилиэн.

8. Слепцов А.В. – ис дьыала отделын начальнигин э.т., чилиэн.

9. Феофанова Т.Н. – дьыа кэргэн киинин директора, чилиэн.

10. Пестерев С.Н. – сир комитетин председатели э.т., чилиэн.

11. Максимов И.А. – транспортнай инспекция технадора, чилиэн.

12. Шестаков Н.Н. – үлээх буюу киинин директора, чилиэн.

13. Жиркова О.В. – "Саҥа олох" хаһыат журналига, чилиэн.

14. Леонтьева Л.М. – "Маарыкчаан" ТРС кылаабынай лексисера, чилиэн.

15. Оконешников Н.В. – депутат, "Чурапчы" МТС директора.

Тэрилтэлэр декадада кыттыыларын быһаан-мероприятиета

№	Ырааһынар территория	Үлэ ис хоһоно	Техника туруоруу	Эппиэттээх
1.	Кыһа баһылык атыылаары бырааһылыбыт пилорана оло	– маһы-оту ыраастаһын сардаһыын	ЖКХ	Ефимов Д.П. Макарова З.Н. – с/э
2.	ЖКХ заправка, пилорана территория	– курултайын – маһы-оту ыраастаһын	ЖКХ	Макарова В.Д. Макарова З.Н.
3.	АРДС	– территория иһинэ ыраастаһын	ЖКХ	
4.	1 кв. квартал	– эрэг тулут олох ыраастаһын, буор кутууа – котельнай турбаһын тийэрэн тийэрэн	ЖКХ	Ефимов Д.П. Семенова Е.Н.
5.	Эрэг ринск (Октябрьский ул.)	– кадьыт дьыа өнүгү ыраастаһын	ОВД	Неустров К.К.
6.	Лесопункт конструкторин киэнэ, Агропромстрой баһата	– бөү-сэбэ ыраастаһын – эрэг төлүканы тийэрэн	АО «НАС» Агрострой	Иванов А.А. Макарова З.Н.
7.	Гимназия киэбэ	– ыраастаһын – планировка үлэ	АО «НАС»	Иванов А.А. Макарова З.Н. Тобочев С.В.
8.	Эрэг көсөрүн	– ыраастаһын – тийэрэн-таһымы үлэ	РайПО	Григорьева А.Г.
9.	Эрэг бөһүнэ	– ууһуу маһы-оту ыраастаһын – тийэрэн-таһымы	СХПК «Чурапчы»	Ногованкин А.Т. Попов Е.И.
10.	Эт-үүт кадьыттын алаһа	– курултайын – ыраастаһын (сигар бляды)	СХПК «Чурапчы»	Ногованкин А.Т. Попов Е.И.
11.	Эрэг бөһүнэ	– ыраастаһын – тийэрэн-таһымы	МТС «Чурапчы»-2 ГУП АД «Чурапчы»-1	Иванов А.М. Семенова Е.Н.

12.	Эрэг сфарбанк Ярославскай уул	– дьыа өнүгү ыраастаһын	ЧИФКОС	Гуляев М.Д.
13.	+Күөһү- территория	– эрэг дьыа өнүгү кутуруу сардаһыын		Петров Н.Н. Макарова П.С.
14.	Оскула территория	– эрэг оскула-таны кутуруу – тийэрэн-таһымы		Орто оскула. Иванов Е.П.
15.	Каньосы эрэг сараһа (Сыты-ныме сараһа)	– кутуруу		Саванна А.А.
16.	Ньидьили	– сэлэниэро бура-катын кутурууу сардаһыын – ыраастаһын	МТС «Чурапчы»	Оконешников Н.В. Карпова Г.Г.
17.	ХДСУ территория	– пилорана терри-торияны ыраастаһын – территория тийэрэннэ бөү ыраастаһын	ООО «Дорстрой»	Наумов П.М. Федорова Л.Н.
18.	Телевышка	– солбууулаһын – ыраастаһын		Пестерев П.П. Федорова Л.А.
19.	ДОК Туруулаһа	– эрэг телевышка тийэрэн – ыраастаһын – солбууулаһын	ДОК	Можаев В.М. Можаев Г.Г.
20.	Баһылык территория	– котельнай өн-үгү ыраастаһын	ЖКХ	Алексеев Г.Н. Ефимов Д.П.
21.	Тракторай уулусса	– куор кадьыт олох ыраастаһын сүл кадьыттын кылаарын туран	ГУП АД «Чурапчы»	Степанов В.Г. Орто оскула. Попов Н.И.
22.	Куорлар, урэдтар кыттыылары	– маһы-оту ыраастаһын	МТС «Мелюра-ция»	Можаев В.М. Семеников Г.В.

Декадада нэһилиэниэ кыттыыта

№	Туруу ала	Уулуссар	Техника сыйлаары	Эппиэттээх
1.	Курок тумул – киэн бас	Восточная неф. Восточная Советская Ручейная	Чааһынай дьон техника	Пестрикова Е.А. Винокурова А.Т.
2.	Советская – киэн бас	Советская Ленинская Озерная Догордуова Кружковая	Чааһынай дьон техника	Старостина М.Г. Винокурова Ф.К.
3.	Чарын	Саванна Сергей Чарынский	Чааһынай дьон техника	Петров М.М. Романов М.А. Местников И.П.
4.	Константинов	Константинов Ленин	ЖКХ	Ногованкин Н.Н.
5.	Сосновка	Сосновка Ленинская Держинского	Чааһынай дьон техника	Максимов В.С. Березина В.Г.
6.	Октябрьская	Октябрьская	ЖКХ	Попов Р.С. Нурова З.Р.
7.	Обулуускай	Партизанская Орджоникидзе Олуускай К. Маркса	Чааһынай дьон техника	Корнилова Л.А. Семенова В.Г.
8.	Оскула тумулора	Ленин, Кура-ова Константинов	Чааһынай дьон техника	Захарова З.Н. Дьяконова Д.Н.
9.	Эрэг	Строительная Аграрная Орджоникидзе Октябрьская	Чааһынай дьон техника	Кашеникова И.С. Бажо Т.Г.
10.	Өгүлээк	Калыктан Ойуускай	Чааһынай дьон техника	Быданова А.С. Ветерина С.Д.
11.	Аграр	Тракторная	Чааһынай дьон техника	Павлова М.А. Борисова С.А.
12.	Тумуу	Речная Октябрьская	Чааһынай дьон техника	Захарова М.А. Захарова Н.С.
13.	Эрэг	Западная Э.Эрестан	Чааһынай дьон тех.	Константинова Е. Трифимова В.И.
14.	Западная	Западная Ленинская Октябрьская	Чааһынай дьон техника	Захарова Е.Ф. Дьяконова Е.К.
15.	Ленин	Ленин	ЖКХ	Егорова А.И. Холодильникова А.Н.
16.	Петровская	Петровская Ярославскай	Чааһынай дьон техника	Никитин В.Н. Петрова И.С.
17.	1 квартал	Ярославскай	ЖКХ	Петрова И.Н. Сергеева Л.Д.

18.	II квартал	Ярославскай	ЖКХ	Матвеева М.Н. Степанов В.Г.
19.	Красноярский	Красноярская Комсомольская	Чааһынай дьон техника	Яковлева Л.А. Ногова Е.М.
20.	Кулук	Красноярский	ЖКХ	Лукомцева Е.Н. Карпачевская А.С.
21.	Куорла	Котельная Дьяконова Урайына Д. Дьяконова	Чааһынай дьон техника	Петрикова Л.А. Лазарева Н.Н.
22.	Уруу кадьы	СХТ тумулора	Чааһынай дьон техника	Старостина М.М. Дорфелева П.В.
23.	Ньидьили	Ньидьили	ЖКХ	Харитонова К.В. Кургулова А.С.
24.	Куоругай алаһа	Ефимов Полярная	Чааһынай дьон техника	Кузьмина У.П. Урава Е.С.
25.	Куор кадьы	Лазарева Горькая П.Алексеева Музейная Ыраа туруу	Чааһынай дьон техника	Колова В.В. Баштанова М.И.
26.	Минтороски алаһа	Алакс Минтороски Ярославскай	Чааһынай дьон техника	Атласова В.К. Лобалева М.С.
27.	Новый	пер. Красноярский Новый Красноярский	Чааһынай дьон техника	Данилова М.А. Степанов Л.Н.
28.	Федорова	Юбилейная Федорова Северная Туруулаһа	Чааһынай дьон техника	Павлова П.К. Корникова А.Е.
29.	Хитаньах	Петлистки Хитаньах Пророчная	Чааһынай дьон техника	Попова Т.Е. Саванна А.И.
30.	Мурун Тийэрэн	Нероуричская Рабочая пер. Рабочая	Чааһынай дьон техника	Борисова С.В.
31.	Корюк	Корюк Курорная Борозная	ЖКХ	Красноярская А.И. Дьяконова О.Н.
32.	Оскула-интернат	Спортивная Корюк Ермилкина	Чааһынай дьон техника	Дьяконова И.И. Макарова А.П.
33.	Уйу	Пестрикова Ермилкина	Чааһынай дьон техника	Пестрикова А.С. Гуляев С.П.
34.	ДЭС	Микрорайон ДЭС	РЭС	Никитин А.И.

ОЛОХТООХ БЭЙЭНИ САЛАЙНЫҢЫГА ЖИРИИ - ОЛОХ ИРДЭБИЛЭ

Саха Республикатын Президентин Ыйаабынан олохтоох нөһилиэнньэни байэни салайыныыга киллэримгэ балабан ыйын 29 күнүгэр референдум буолаары турар. Ол чэрчитинан Президент уонна Правительствоо байэни салайыныыга улууустары кытта үлэбэ Департаменттара Правительствоо элжиттээх үлэһиттэрин, бари министрдары улууустарынан нөһилиэнньэни кытта көрүлүүнэрэ, референдумга бэлэмнэни үлэтин хонтуруоллата ынталаата. Билиги улуустуугар Департамент старшай референ П.И.Амаросьева халач, дьаһалта, тэримтэ үлэһиттэрин кытта көрсүтөн, байэни салайыныыга олохтоохтор санааларын истэн, сүбөлээн, көпсөтүннэлэри ынтан барда.

Тоҕо олохтоох байэни салайыныы дьээн бэр буолары дьээн үгүспүт мунаарар. Чалчы, кини бабарар саганна сабаллааһынтан куттанар саллар. Онуоха Полина Иннокентьевна манньа быһаарар:

— Билигин улуус былааһа сокуонга сөл түбөсүт (легитимнай суох) былаас буолар. Бу ытылар политика норуот интаристин көмүсүүр, кини байэтин күүһүгэр кыабыгар арзырын ситиһингэ түһүлүнэр. Байэни салайыныы 3 өрүттээх буолуохтаах. Баста-

тан, аллара таһымга норуот былааһа туруохтаах. Олохтоохтор мистэтигэр үбү- харчыны дьаһайар бюджеттээх, бас билэр дьымакка- уоттаах, баайдаах буолаллара ситиһилиэхтээх. Иккитинэн, нөһилиэнньэ олорор сирингэр- уотугар байэтин байэте дьаһаныахтаах. Общественнай тэримтэлэри кытта бири осомор буолан үлэлиэхтээхтэр. Үсүһүнөн, олохтоох хаһайыстыбаны тэрийэр, экономикай функциялары толорор, олох- дьаһах боллурдун сүрүннүүр орган буолу-

охтаах. Көннөрү да үлэһит үлэ- харчы ханна берерын билэхтээх, салайааччыны кытта харчы боллурдун быһаарыыга бири бырааптаах буолуохтаах.

Онон байэни байэ дьаһаны дьээн — бу байэги байэри үкүлээн, хамнастанан иитинни, байэги доруоһун бас билли, байэги ытылар дьыма- лагар элжитини сүүгү буолар. Билигин государствога сэмээннэни баар. Үкүлэ- бат, сүбөлөхөн олорор дьонго босхо харчы төлөнөр. Сэки оро- х ардыгар үлэни- хамнаһы кыайар дьон государство иттигэр олоролор. Государство сэрри, тыл ветераннарыгар, инбалииттарга эрэ көмөлөһүөхтээх. Мантан дьон үлэһээк буолуутун мистэтигэр тэрийи үлэбэ ытыллыахтаах, нөһилиэнньэ байэтин дьонун- сэр- гэтин үлэһээгиргэр интаристээк буолуохтаах. Тьа сирин дьонугар байэ дьымаатын

сабалыырга бартээхэй усулу- буйа баар. Хаһан бабарар, хан- на бабарар тьа сирин борду- уксуыга сьеналанар, ха- мабатык атыыга барар. Били- гин тьа хаһайыстыбата — ин- никитин сайдар көсөмүлээх са- лаалартан биридэстэрэ. Холо- бур оту атылаан, нолуок онорон, кырдыар сээска гаран- тилээк пенсияны онгостуоха сөл.

Билигин тьа сирингэр олох- тоох байэни салайыныыга кин- рингэ бэлэм мөлөх, дьон ор- тотугар быһаарыы үлэбэ бара илэ. Онон референдумт бу тилээн кэллэ. Дьон ордух хам- наһ кээ иллиттэн референ- думга кытартан ахаастанал- лар, байэни салайыныыга кин- рэртэн куттаналлар. Байэни салайыныыга улуулунан эрэ буолбакка дьээ көргөһүнэн, бааһынай хаһайыстыбанан, нөһилиэнньэни эмиз киириэхэ сөл. Билигин нөһилиэнньэни

өйдөтүү үлэбэ радио, хаһыат, телевидение нөһүө күүскэ ба- рьан наада. Өскөтүн референ- дум үчүгэй түмүктэри арал- лаһына, норуот байэни са- лайыныыга киирээгэ сөбүлэгин биридэриэ, рефе- рендум кэнииттан усталап ытылар. Ол кээне бу усталап государственнай регистрацияны аһар, онтон 60 хонук буол- лан баран бьмбардар ытыл- лыахтара. Муниципальной те- рийини дьаһалатын баһылыга, улуус муньабын председате- лэ, депутаттар талыллаллар. Нөһилиэнньэ олохтоох байэни салайыныыга көстөбүкү даһаны государство көмөтө син- бири баар буолар. Онон байэбит туста бардахытына сир- халлаан икки ардыгар ха- лан хаалыахпыт суога дуо дьэ- эн ай- санаа эһигини куттуу су- охтээх.

Олохтоох байэни салай- ныыга киириин — бу олох ир-

дэбитэ буолла. Күн- түн олох- тут сайдан, уларыйан иһар. Бу уларыйылыырга билиги бэлэм буолуохтаахпыт. Онон ытыл- лылар комитисаны өйдөтөн, бука бари балабан ыйын 29 күнүгэр бири кини курдук референ- думга таһан, кытыыны ыты- доһт дьээн эрэбибит, — дьээн Полина Иннокентьевна түмүктүүр.

Референдумт буолора чүгэһага. Билигин улуустары- нан, нөһилиэнньэни рефе- рендуму ытыгар комиссиялар, иньциативнай бөлөхтөр тэри- линилэр, улуус программата онгорулуохтаах. Онон хаалыт кылгас кэмгэ лекцияларга, көрүлүүлэргэ сылдьан, бу атыыга олох ирдэбиллээн буол- бут хамсааһын суолтатын нөһилиэнньэ өйдүүрө наадала- ах.

Көпсөттэ
Оксана ЖИРКОВА.

Бөлөһүгү! Сотору- Бүтүн Россиятаабы бизрэллэ!

БЭЙЭҢ ААККЫН РОССИЯ ИСТОРИЯТЫГАР СУРУТТАР

Бари билэргит курдук, быйыл алтынны 9 күнүттэн 16 күнүгэр дьэри Бүтүн Россиятаабы нөһилиэнньэни бизрэллээһини ытыллыа- ры турар. Бизрэллэни ытыы үлэбэ өсө 3 сыл- лаабыта сабалламыт эбит. Ол курдук, 1999 сыллааха РФ Правительствоын балабан ыйын 22 күнүгэри Ыйаабынан 2002 сылга нөһилиэнньэ бизрэллэни ытыарга Государственной комиссия састааба сангар- дыллан бизрэллэлибит. Комиссия председателинэн РФ Правительствотын председателэ М.М.Касьянов аняммыт. Бу дьонун государственнай суолтала- ах бизрэллэни тэрийэч ытыыга 650 тыһыынчаппан таһа кини үлэлиирэ была- ананар.

Россия үрдүнэн бизрэл- лис үлэбэ хаһан сабалла- мытай? Учуонай статистик- тар үгүс сыллаах туруорсуу- ларын кэнииттан 1897 сыл- лааха аан бастаан Россия нөһилиэнньэтин бүтүүнүн аабыы бизрэллэни ытыл- лыбыта. Бу бизрэллэни ытыыга уонна бэлэм- нэһинигэ улахан үлэһээк- өгөлөөх киниэн нуучча биллиилээх геограба уонна статистига П.П.Семенов Тянь- Шанский буолар. Кини көбүлээһининэн 1870 сыл- лааха I-гы Бүтүн Россия- таабы статистиктар сьездэ- ригэр, 1872 сыллааха VIII-с

Аан дойду норуоттарын ста- тистиктарын конгресстары- гар Бүтүн Россиятаабы нөһилиэнньэ бизрэллэни ытыы бүтэһиктээх бы- райыага бизрэллэлибитэ. Онон олунуу 9 күнүгэр 1897 сыллааха Россия нөһилиэнньэтин аабыыны сарсыарда бэрт эрдэттэн сабаллабыттара. "I-гы нөһилиэнньэни бүтүүн аабыыга үтө үлэтин иһин" дьээн ааттаах мэтээл олох- тообуттара. Бу мэтээл ыт- быттар ортолоругар сү- руйаачы А.П.Чехов аата ба- ар. Онон нөһилиэнньэни I-гы Бүтүн Союзтаабы аабыы 1926 сыл ахсынны 17 күнүгэр, ити кээне өсө 6 төгүл ытыллыбыта. Атын государственной бизрэллэни уон сылга биридэ ытыр үгэстээхтэр. Калин буолбут бизрэллэни ордух тэрээһин- нээтих уонна үрдүк таһым- наахтык АХШ-ка, Канадага, Великобританияга, Че- хияга, Белоруссияга, Ка- захстанга, Таджикистанга ытыллыбыттара.

Билиги улуустуугар бүтэһик бизрэллэни 1989 сыллааха ытыллыбыта. Дойду үрдүнэн ытыллар хамсааһынга кыттан, ман- на эмиз анал комиссия тэ- римтэн, үлэ сабалламыта бьдранаата. Атырдык ый- ын 5-9 күнүгэр Дьоксуу- кай куоракка СР вице-пре- зиденэ А.Акимов ытыллыт селекторнай сүбэ

муньабыр бизрэллэни ытыыга үлэ хаһымытын туһунан боллурдуос көрүлүүбүтэ. Манна Чурап- чы улуулуктан бизрэллэни от- делын кылаабынай специа- листа Василий Трофимович Пермьяков, боломуочнай Зоя Николаевна Борисова уонна көмөлөһөөччү Нюргя- на Авксентьевна Хоштоно- ва баран кыттан кэллилэр. Манна суньунэн бизрэл- лэни ытыыга уонна доку- муону хайдах толорууга сүбэлэри иһитилэр. Били- гин Чурапчы улуулун кини- гэр 5, нөһилиэнньэтигэр 10 пе- реллэһиһэ үчээстэтар тэ- риллэллэрэ күүтүллэр. Пе- реллэһиһинэн 150 кини үлэ- лиригэ сабаларын биллэр- биттэр, олортон 96 киниин талан, докумуоннары толо- рууга үөрэтти сабаллабыта. Бу үлэбэ дьону кытта сатаан кэллэстэр, үөрэхтээх, куль- турнай таһымнаах, докуму- ону толорууга сьастаас, бэрт кылгас кэм иһигэр ытыллар дьаһал үлэтин кыайар дьон үлэһээтэрэ. Переллэһиһитынан бюд- жетнай тэримтэлэр үлэһит- тэрэ, пенсионердар, дьээ хаһайкалара буолаллара ордух дьээн отдел үлэһиттэ- рэ этэллэр.

Бизрэллэни бэрлэлэр ыйытылар чааһынай ха- рактердаах буолаллар. Хо- лобур, дьэбэ олорор кини ахаана төһөнү? Кэргэни- эхин дуо? Төрөөбүт тылыт

ханныгы? Төһө үбүнэн уйгунан олоробут? Дьэбэбит хас хостосбуу? Ханна үлэ- лииниги? Терөлүт өбөбүт- тан төһөтө тыһынаабыы о.д.а. Бу ытыллыбыт даан- найдар кистэлэнигэ тутул- лаллар. Докумуоннарга кини аата суруллубат.

Бизрэллэни сьаллаах ытылларый? Бастатан ту- ран, демографической уон- на социальной-экономичес- кай сьаллаах-ооруктаах. Ол эбэтэр, кини ахаана төһөбө тийбитэ, нөһили- энньэ ханан тайаан олоро- ро, кини олох-дьаһах, эко- номика өттүнөн ханнык таһымна тийбитэ бэллэ- тэнэр. Бу бизрэллэни улуус- лут инники олоһор, сайды- ытыгар улахан орулу ооньуурун билигиттан хас биридлэһит өйдөүкээх. Ол эбэтэр, төһөнөн нөһили- энньэбит ахаана элбири даһаны, онтон улууслут ста- туһа эмиз үрдүүр. Мантан үп- харчы көрүлүүтэ эмиз тутулуктаах. Онон, Чурап- чыбыт улуулун дьон-сэргэ- тэ, бизрэллэни ытыр үлэһиттэр эһиги дьэбэбит боруогун атылаатахтарына эйбэстик көрсөн, бари ый- ытыларга чолчу элпиттэ- ри бизрэн, Россия история- тыгар байэбит ааккытын су- руйтаран, бу Бүтүн Союз- таабы суолталаах дьаһалта актыбынайдык кыттаргы- тыгар ыгырабыт.

“СО” корр.

Мэлдьэх буолбатах, билиги олорор бөһүлэ- лит олус кирдээх, бэрээдэ- гэ суох. Биридэ мин үстээк кыра уолчаһыга кэмпиэ- тин суугун сиргэ бырахты- тыгар сэрэтин онорбутум, онуоха кини буолуохтаагар ийэтэ даһаны болломтоло- рун уурбатахтарыгар хо- мойо санаабытым. Кырды- ык, билиги Чурапчыбыт кини тардына сылдыарын курдук ыраас, чөкө буолба-

лар, араас мастар үүнөн тураллара буоллар, төһө эрэ үчүгэй хөстүү буолуо этэ! Хас күһүн аайы урут олохтоох совет ытырын курдук мас олордугун де- кадалара ытыллылаллара наада. Уруоку кэмнэргэ хас биридди мэдүлэһит үчээс- тактарга сьыһарыллан, ырааһы тутууга бэсидээлэ- ри, лекциялары ытыр эти- лэр. Билигин да бу практи- ка сөрүтүлүлэрэ тоҕо кыал-

ЧЭБАНК ОЛОХ СЭВЭ

ХАС БИИРДИИБИТ КЫҺАЛЛАБЫН!

тах. Мағаһынарбыт, тэ- риллэлэрибит, рыноктарбыт иннилэригэр бөх-сымыс, кир-хох баһаам. Арай бу дыкэлэр иннилэригэр түп- сөбөй оҕоһуулаах бөх хо- муйар дьаһыктара турар буоллунар, дьон хайаан да тардыныа, ырааһыра этэ. Общественнай туалеттар- быт туһунан кини эгэ да барбат. Улуустаабы сана- пидстанция үлэһиттэрэ манньа сирдэри чаастаык көрөн, бэрээдэктииллэрэ, уһаайбаларын таһын ыра- артамат тэримтэлэри ыс- тарваптыахтарын наада этэ. Хас биридди тэримтэ дьэитин иннигэр сибөккө-

лыа суоҕай?

Мин бу суруктунан Чу- рапчы сэллэһиһэтин бари олохтоохторун ырааһы- дыыга күүскэ турунан кыт- таргытыгар ыгырабын. Оболорбутун ырааска үөрэттэһиһиһи, волонтерда- ры үлэбэ сьыһарыабын. Билиги бөһүлэһит — билиги кизин туттуубут бу- оллаҕа. Онон кэли дьон- тон кыбыстыбат гына, са- ллэһиһэбит көбөрөрүн, олохтут тулсарын туһугар хас бириддибит кыһал- лыабын!

Л.ЕРМОЛАЕВА.

ПРОГРАММА ПЕРЕДАЧ ТВ С 26 АВГУСТА ПО 1 СЕНТЯБРЯ 2002 Г.

Понедельник, 26 августа

1-я программа Канал ОРТ
 06.00 Телеканал "Доброе утро"
 09.00 Новости.
 09.15 "Семейные узы". Сернал.
 10.10 "Знаток" возвращается. Алла Багдасарян, Георгий Менглер и Андрей Романович в детективе "Опасный удар". Дело N 10. 3-я серия.
 12.00 Новости.
 12.15 Дольф Лундгрэн и Бенжамин Дикно Ву "Блеск Джек"
 13.55 Полн: чудес
 15.00 Новости.
 15.15 Страна чудес. Приключенче-

кая комедия "Трудный ребенок".
 16.55 Многосерийный фильм "Самозванцы".
 18.00 Вечерние новости.
 18.15 "Останкинский башня: у всех на виду". Спецрепортаж.
 18.40 Софи Марсо. Фильм "Удар в приключенческом фильме "Дочь д'Арпьяна".
 21.00 Время.
 21.35 Многосерийный фильм "Убойная сила". Командный сериал.
 22.40 Приключенческий сериал: "Абсолютно убийца".
 23.05 "На футболе" с Виктором Гусаровым.

23.35 Сериал "Убойная служба".
 00.00 Ночное "Время".
 00.15 Эдвард Радзинский. "Как стать Наполеоном". Часть 1-я.
 00.55 Триллер "Человек из Подполья". До 01.40
2-я программа Канал РТР
 05.45 - 08.45 "Доброе утро, Россия".
 08.45 Фильм "Райское место". 1998г.
 09.30 "ХА". Мультимедийная комедия.
 10.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.

11.20 Сериал "Закон".
 12.25 Ток-шоу "Цена успеха".
 13.30 "Космическое общество".
 13.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ.
 14.25 "Что хочет женщина".
 15.25 Телеверсия "Двойной ангел Возвращения" (Аргентина).
 16.20 ПРЕМЬЕРА. "Простые истины". Телеверсия.
 17.00 ВЕСТИ.
 17.20 "Вера, надежда, любовь". ЯКУТСК.
 18.20 Программа передач.
 18.25 "Парные игры" (Томпсонская детская гимназия).

18.35 "Сарни". Государственный театр танца. "Мугли". Волшебная история.
 18.55 "Камелия и гуси" оперон Дэвиды Грейвиза.
 19.25 Сведения для субъектов Дальневосточного Федерального округа.
 19.40 Реклама.
 Канал РТР
 19.50 "Спокойной ночи, малыши".
 20.00 ВЕСТИ.
 ЯКУТСК.
 20.35 "Сам себе - Якутия". Информ. программа.
 Канал РТР
 20.55 Сериал "Камелия-2". Фильм

1-й "Урадакый сон". 1-я серия.
 22.05 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. ПРЕМЬЕРА Дмитрий Назаров, Виктор Рыжов, Нина Костова, Алёна Савилова и Владимир Смирнов в сериале "Звезда".
 23.20 ВЕСТИ.
 23.35 Фильм "Вызов" (США). 1998г.
 01.25 Спорт за неделю. До 02.25
3-я программа Канал РТР
 18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
 18.50 Сериал "Вороска". До 19.50
 20.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. До 20.55

Вторник, 27 августа

1-я программа Канал ОРТ
 05.00 Телеканал "Доброе утро".
 09.00 Новости.
 09.15 Детектив "Любой ценой". Дело N 11.
 11.15 Яку Чудинова в программе "Объекты".
 11.35 Дисней-клуб: "Лоббишн".
 12.00 Новости.
 12.15 Сериал "Детективное агентство "Лунный свет".
 13.15 "Народ против" Телеигра.
 14.00 Многосерийный фильм "Убойная сила: Китайский застрел".

15.00 Новости.
 15.15 "Кумир". Игорь Бобров.
 15.50 "Блеск и нищета куртизанок". Сериал.
 16.55 Многосерийный фильм "Самозванцы".
 18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
 18.15 "Семейные узы". Сернал.
 19.45 "Шутка за шуткой".
 19.55 Многосерийный фильм "Остатки по требованию - 2".
 21.00 Время.
 21.35 Многосерийный фильм "Убойная сила: Спасающие обстоятельства".
 22.40 Комедийный сериал

"Китайский городской".
 23.35 Сериал "Убойная служба".
 00.00 Ночное "Время".
 00.15 Эдвард Радзинский. "Как стать Наполеоном". Часть 2-я.
 00.55 Триллер "Человек из Подполья".
 01.45 Премьера сериала "Пришелец". До 02.35
2-я программа Канал РТР
 05.45 - 08.45 "Доброе утро, Россия".
 08.45 Сериал "Камелия-2". Фильм 1-й "Урадакый сон". 1-я серия.
 09.50 "Два роля". Музыкально-развлекательная программа.
 10.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.

11.20 Сериал "Закон".
 12.25 Ток-шоу "Цена успеха".
 13.30 "Космическое общество".
 13.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ.
 14.25 "Что хочет женщина".
 15.25 Телеверсия "Двойной ангел Возвращения" (Аргентина).
 16.20 ПРЕМЬЕРА. "Простые истины". Телеверсия.
 17.00 ВЕСТИ.
 ЯКУТСК.
 17.20 Дальний Восток.
 17.50 Шашки мира на земле Олонор.
 18.20 Салонная Москва.

18.45 Бойни сапайнынга, референдумна битимини.
 19.00 Большое семейное приключение. Часть 1.
 19.25 "Окно в Европу". В.И. Назаров-лучший менеджер России в области газификации 2002 года.
 19.40 Реклама.
 Канал РТР
 19.50 "Спокойной ночи, малыши".
 20.00 ВЕСТИ.
 ЯКУТСК.
 20.35 "Сам себе - Якутия". Информ. программа.
 Канал РТР
 20.55 Сериал "Камелия-2". Фильм 1-й "Урадакый сон". 2-я серия.

22.05 Сериал "Закон".
 23.20 ВЕСТИ.
 23.35 Николай Ерменко-мл. и Армен Джугарян в фильме "Снегирь". 1992г. До 01.40
3-я программа Канал РТР
 17.20 "Трагический сбор". Студенческий театр ИГУ.
 18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
 18.50 Антонина Венедиктова, Людмила Вележева, Сергей Варлук, Светлана Тома и Владимир Галиков в сериале "Вороска". До 19.50
 20.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. До 20.55

Среда, 28 августа

1-я программа Канал ОРТ
 06.00 Телеканал "Доброе утро".
 09.00 Новости.
 09.15 Детектив "Любой ценой". Дело N 11.
 11.15 Яку Чудинова в программе "Объекты".
 11.35 Дисней-клуб: "Лоббишн".
 12.00 Новости.
 12.15 Сериал "Детективное агентство "Лунный свет".
 13.15 "Народ против" Телеигра.
 14.00 Многосерийный фильм "Убойная сила: Китайский застрел".

15.00 Новости.
 15.15 "Кумир". Игорь Бобров.
 15.50 "Блеск и нищета куртизанок". Сериал.
 16.55 Многосерийный фильм "Самозванцы".
 18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
 18.15 "Семейные узы". Сернал.
 19.20 Семейно-драматическая программа Евгения Петросяна.
 19.55 Многосерийный фильм "Остатки по требованию - 2".
 21.00 Время.
 21.35 Многосерийный фильм "Убойная сила: Спасающие обстоятельства".
 22.40 Комедийный сериал

"Китайский городской".
 23.35 Сериал "Убойная служба".
 00.00 Ночное "Время".
 00.15 Эдвард Радзинский. "Как стать Наполеоном". Часть 3-я.
 00.55 Триллер "Человек из Подполья".
 01.45 Премьера сериала "Пришелец". До 02.35
2-я программа Канал РТР
 05.45 - 08.45 "Доброе утро, Россия".
 08.45 Сериал "Камелия-2". Фильм 1-й "Урадакый сон". 1-я серия.
 09.50 "Два роля". Музыкально-развлекательная программа.
 10.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.

11.20 Сериал "Закон".
 12.25 Ток-шоу "Цена успеха".
 13.30 "Космическое общество".
 13.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ.
 14.25 "Что хочет женщина".
 15.25 Телеверсия "Двойной ангел Возвращения" (Аргентина).
 16.20 ПРЕМЬЕРА. "Простые истины". Телеверсия.
 17.00 ВЕСТИ.
 ЯКУТСК.
 17.20 Дальний Восток.
 17.50 Шашки мира на земле Олонор.
 18.20 Салонная Москва.

фильм на земле "Свет звезды".
 ЯКУТСК.
 18.20 "Кем" программа.
 18.45 Большое семейное приключение. Часть 2.
 19.05 Реклама.
 19.10 Ты и твои друзья. Салон тату.
 19.40 Реклама.
 Канал РТР
 19.50 "Спокойной ночи, малыши".
 20.00 ВЕСТИ.
 ЯКУТСК.
 20.35 "Сам себе - Якутия". Информ. программа.
 Канал РТР
 20.55 Сериал "Камелия-2". Фильм 1-й "Урадакый сон". 3-я серия

22.05 Сериал "Закон".
 23.20 ВЕСТИ.
 23.35 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС Эрих Роберт в историческом фильме "Знаменитый убийца" (США). 1992г.
 01.25 "Кинескоп" с Петром Шегининым. Кинофестиваль в Лос-Анджелесе. До 02.19
3-я программа Канал РТР
 18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
 18.50 Антонина Венедиктова, Людмила Вележева, Сергей Варлук, Светлана Тома и Владимир Галиков в сериале "Вороска". До 19.50
 20.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. До 20.55

Четверг, 29 августа

1-я программа Канал ОРТ
 06.00 Телеканал "Доброе утро".
 09.00 Новости.
 09.15 "Семейные узы". Сернал.
 09.55 "Знаток" возвращается. Алла Камышева, Петр Шербаков в детективе "До третьего выстрела". Дело N 13. 1-я серия.
 12.00 Новости.
 12.15 Сериал "Детективное агентство "Лунный свет".
 13.15 "Народ против" Телеигра.
 14.00 Многосерийный фильм "Убойная сила: Спасающие обстоятельства".
 15.00 Новости.

15.15 Документальный сериал "Длинная шутка".
 15.50 "Блеск и нищета куртизанок". Сериал.
 16.55 Многосерийный фильм "Самозванцы".
 18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
 18.15 "Семейные узы". Сернал.
 19.15 "Форт-Мейер" с Николаем Фоменко.
 19.55 Многосерийный фильм "Остатки по требованию - 2".
 21.00 Время.
 21.35 Многосерийный фильм "Убойная сила: След бумеранга".
 22.40 Комедийный сериал "Китайский городской".

23.35 Сериал "Убойная служба".
 00.00 Ночное "Время".
 00.15 "Русская весна".
 00.45 Эрик Роберт в детективе "Без вины". До 02.35
2-я программа Канал РТР
 05.45 - 08.45 "Доброе утро, Россия".
 08.45 Елена Яковлева, Сергей Николаенко, Сергей Гармаш и Андрей Ильин в детективном сериале "Камелия-2". Фильм 1-й "Урадакый сон". 2-я серия.
 09.50 "Моя семья".
 10.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.

11.20 Сериал "Закон".
 12.25 Ток-шоу "Цена успеха".
 13.30 "Миссия Иммануил".
 13.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ.
 14.25 "Что хочет женщина". Ток-шоу с Клавдией Илизаровой и Еленой Яковлевой.
 15.25 Телеверсия "Двойной ангел Возвращения" (Аргентина).
 16.20 ПРЕМЬЕРА. "Простые истины". Телеверсия.
 17.00 ВЕСТИ.
 17.20 Исторический детектив. "Венецианская галерея". Документальный фильм.
 ЯКУТСК.
 18.20 Программа передач.
 18.25 Чл олох тусула

18.40 Большое семейное приключение. Часть 3.
 19.00 К Дню работников нефтяной и газовой промышленности. Прямой эфир.
 19.40 Реклама.
 Канал РТР
 19.50 "Спокойной ночи, малыши".
 20.00 ВЕСТИ.
 ЯКУТСК.
 20.35 "Сам себе - Якутия". Информ. программа.
 Канал РТР
 20.55 Сериал "Камелия-2". Фильм 1-й "Урадакый сон". 4-я серия.
 22.05 Сериал "Закон".
 23.20 ВЕСТИ.
 23.35 КИНОАКАДЕМИЯ. ПРЕМЬЕРА

БРИТАНСКОЙ КИНОАКАДЕМИИ. ПРЕМЬЕРА.
 Роберт Деламонд, Дарелданн Чарльз, Милла Йовович и Энсон Колонс в фильме Ричарда Эпштейна "Человек" (Франция-Великобритания-Италия-США). До 02.12
3-я программа Канал РТР
 18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
 18.50 Антонина Венедиктова, Людмила Вележева, Сергей Варлук, Светлана Тома и Владимир Галиков в сериале "Вороска". До 19.50
 20.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. До 20.55

Пятница, 30 августа

1-я программа Канал ОРТ
 05.00 Телеканал "Доброе утро".
 09.00 Новости.
 09.15 "Семейные узы". Сернал.
 10.10 "Знаток" возвращается. Алла Камышева, Петр Шербаков в детективе "До третьего выстрела". Дело N 13. 2-я серия.
 12.00 Новости.
 12.15 Сериал "Детективное агентство "Лунный свет".
 13.15 "Народ против" Телеигра.
 14.00 Многосерийный фильм "Убойная сила: След бумеранга".
 15.00 Новости.

15.15 Документальный сериал "Длинная шутка".
 15.50 "Блеск и нищета куртизанок". Сериал.
 16.55 Многосерийный фильм "Самозванцы".
 18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
 18.15 "Семейные узы". Сернал.
 19.15 "Форт-Мейер" с Николаем Фоменко.
 19.55 Многосерийный фильм "Остатки по требованию - 2".
 21.00 Время.
 21.35 Алла Пугачева, Лайма Вайкулэ и Валерий Лепс в концерте Раймонда Паулса "Лучшие песни".
 23.15 "Полученная выгода" - 4.

23.35 Сериал "Убойная служба".
 00.00 Ночное "Время".
 00.15 "Русская весна".
 00.45 Эрик Роберт в детективе "Без вины". До 02.35
2-я программа Канал РТР
 05.45 - 08.45 "Доброе утро, Россия".
 08.45 Сериал "Камелия-2". Фильм 1-й "Урадакый сон". 4-я серия.
 09.50 "Сам себе режиссер".
 10.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.20 Сериал "Закон".
 12.25 Ток-шоу "Цена успеха".
 13.30 "Мушкетеры".
 13.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ

14.25 "Что хочет женщина". Ток-шоу с Кларой Новиковой и Еленой Яковлевой.
 15.25 ПРЕМЬЕРА. Наталья Орейро в телесериале "Двойной ангел Возвращения" (Аргентина).
 16.20 ПРЕМЬЕРА. "Простые истины". Телеверсия.
 17.00 ВЕСТИ.
 17.20 Чемпионат России по вольной борьбе. Июль 2002 г.
 18.40 "Обо всем по порядку" - библиотечный клуб (Амла уруула).
 18.50 Большое семейное приключение. Часть 4.
 19.10 К 370-летию вхождения Якутия в состав Российского государства День рождения Лжи и лести.
 19.40 Реклама.
 Канал РТР
 19.50 "Спокойной ночи, малыши".
 20.00 ВЕСТИ.
 ЯКУТСК.
 20.35 "Сам себе - Якутия". Информ. программа.
 Канал РТР
 20.50 ПРЕМЬЕРА. Телеигра "Стихи".
 21.25 Концерт Мишель Захаровой.
 22.30 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Ник Камсболд, Коринн Коус и Дэнни Арфетт

в историческом фильме "Крис - 2" (США). 1997г.
 00.55 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. Мел Гибсон в историческом фильме "Безумный макс" (США). До 02.23
3-я программа Канал РТР
 17.20 "Салон тату".
 18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
 18.50 Антонина Венедиктова, Людмила Вележева, Сергей Варлук, Светлана Тома и Владимир Галиков в сериале "Вороска". До 19.50
 20.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. До 20.55

Суббота, 31 августа

1-я программа Канал ОРТ
 06.05 Фильм "Таина двух океанов". 1-я серия.
 08.00 Новости.
 08.10 "Играй, гармонь любимая".
 08.50 Скорое плавание.
 09.05 Детектив Агаты Кристи "Забытое убийство". Часть 1-я.
 10.00 Новости.

10.10 Многосерийный фильм.
 10.45 Сказка.
 11.05 "Незаконный наследник".
 12.45 "Серебряный ящик".
 13.30 "Этикет истинный".
 14.00 Новости.
 14.30 "Дикая охота - 2".
 14.55 Сериал "Беглец".
 15.45 "Ералаш".
 16.00 "Знаток" возвращается. Детектив "Подарок с сущими". Дело N 14. 1-я серия.
 18.00 Вечерние новости.

Дорожные на улицах".
 01.00 Триллер "Полученная выгода". До 02.50
2-я программа Канал РТР
 05.45 - 08.45 "Доброе утро, Россия".
 08.45 Сериал "Камелия-2". Фильм 1-й "Урадакый сон". 4-я серия.
 09.50 "Сам себе режиссер".
 10.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.20 Сериал "Закон".
 12.25 Ток-шоу "Цена успеха".
 13.30 "Мушкетеры".
 13.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ

14.25 "Что хочет женщина". Ток-шоу с Кларой Новиковой и Еленой Яковлевой.
 15.25 ПРЕМЬЕРА. Наталья Орейро в телесериале "Двойной ангел Возвращения" (Аргентина).
 16.20 ПРЕМЬЕРА. "Простые истины". Телеверсия.
 17.00 ВЕСТИ.
 17.20 Чемпионат России по вольной борьбе. Июль 2002 г.
 18.40 "Обо всем по порядку" - библиотечный клуб (Амла уруула).
 18.50 Большое семейное приключение. Часть 4.
 19.10 К 370-летию вхождения Якутия в состав Российского государства День рождения Лжи и лести.
 19.40 Реклама.
 Канал РТР
 19.50 "Спокойной ночи, малыши".
 20.00 ВЕСТИ.
 ЯКУТСК.
 20.35 "Сам себе - Якутия". Информ. программа.
 Канал РТР
 20.50 ПРЕМЬЕРА. Телеигра "Стихи".
 21.25 Концерт Мишель Захаровой.
 22.30 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Ник Камсболд, Коринн Коус и Дэнни Арфетт

17.30 Семейная драматическая история и заплата (Олимпиада уруу).
 17.45 Я и друзья мои.
 18.15 "Сарадана". Твои люди, город.
 18.45 Бойни сапайнынга, референдумна битимини.
 18.55 Государственный театр танца. "Мугли". Волшебная история.
 19.30 "Лена-ТВ". Реклама и подведение.
 Канал РТР
 20.00 ВЕСТИ.
 20.25 Фильм "Топ Ган (Лучший стрелок)" (США). 1986г.

22.35 Чемпионат мира по автоспорту в классе "Формула-1".
 23.50 Футбол. Чемпионат России "Спартак (Москва) - "Сатурн" (Ростов-на-Дону). Трансляция со стадиона Тосредо. До 01.46
3-я программа Канал РТР
 18.00 Комедия "Двадцать лет и три года". 1985г.
 18.00 "Моя семья".
 18.55 "Аншлаг". До 20.00

Воскресенье, 1 сентября

1-я программа Канал ОРТ
 06.50 Фильм "Таина двух океанов". 2-я серия.
 08.00 Новости.
 08.10 "Служу России".
 08.40 Тимон и Пумба.
 09.05 Агаты Кристи в детективе Агаты Кристи "Забытое убийство". Часть 2-я.
 10.00 Новости.
 10.10 Неизученные заметки

10.30 Полн: вод деме.
 11.05 Фильм "Рассказание на последнем вздохе".
 12.45 "Ералаш".
 13.00 Стрелками. Застреленный выживший.
 13.30 "Милли Майс и его друзья".
 14.00 Новости.
 14.10 Жизнь против. Правда о гриме.
 15.10 Сериал "Беглец".
 16.00 "Знаток" возвращается. детектив "Подарок с сущими". Дело N 14. 2-я серия

17.50 Олег Газманов, Николай Басков и Лариса Долгих в праздничном концерте "Звезда в Москву".
 18.55 Сувениры Даша Ву "Сладкая стрела".
 21.00 Время.
 21.30 Фильм "Остров доктора Моро".
 22.25 Фильм "Семь лет за решёткой". До 01.25
2-я программа Канал РТР
 05.45 Фильм "Чужак из пятого 'Б'.

1972г.
 08.10 "Русские кто".
 09.00 "ТВ Емго шоу".
 09.35 "Андрей: год спустя. Циты на экранах".
 10.05 "Ажурный: год спустя. Памятная черта".
 10.40 "ХА". Мультимедийная комедия.
 ЯКУТСК.
 10.50 1 сентября - День Знаний.
 11.00 Чемпионат Восточной уюны мнн Саваи оиде.
 11.45 "Легенды". Видефильм.
 11.40 "Скрябный новый город".

Видеостаршеба.
 11.50 "Ал-лунг исе". Якутская режиссура.
 12.05 Чемпионат России по вольной борьбе. Июль 2002 года.
 Канал РТР
 13.10 "Логовогне исе" - цителенне "ноль".
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 "Волк и овец".
 15.15 "Диалог о животных".
 16.05 "Два роля". Музыкально-развлекательная программа.
 17.05 "Комната сына".

18.00 Фильм "Истинские ведьмы" (США). 1987г.
 20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ
 21.10 Фильм "Сержант Леона "Полученная выгода".
 00.50 Чемпионат мира по автоспорту в классе "Формула-1". Гран-при Бельгии. До 02.25
3-я программа Канал РТР
 10.50 "Городок". Драматический.
 11.25 Комедия "Ты - мне, я - тебе". 1076г. До 13.10

ОБЪЯВЛЕНИЕ

УВ. ВЫПУСКНИКИ!

Таттинский колледж принимает абитуриентов на очное обучение ИТФ.
По специальности: «Промышленное и гражданское строительство» на 20 мест.
Приним документов до 31 августа 2002 года.
Зачисление по результатам ЕГЭ (математика, физика, русский язык – зачет).
Директор: Павлова Александра Егоровна.
Обращаться по адресу: Таттинский улус, с. Ытык-Күөл, ул. Мордочина, 3 (до обеда, 13 ч.)
Телефон для справок: 8-252-21-573.

Ожулунская школа-лицей объявляет прием учащихся на 2002-2003 учебный год на базе среднего (полного) общего образования по следующим специальностям:

- 1. Автомеханик:**
- словарь по ремонту автомобиля
- водитель автомобиля категории "С". Срок обучения: 1 год.
- 2. Обработка алмазов:**
- обработка алмазов
- распиловщик алмазов
- бриллиант алмазов. Срок обучения: 1 год.
- 3. Ювелир:** Срок обучения: 2 года.
Необходимо представить следующие документы:
- аттестат об образовании
- медсправка (форма-086-У) и ГАИ
- семейная справка
- справка о доходах семьи
- договор
- 4 фотографии (3х4).
(Приним документов с 1 июля по 1 сентября 2002 года.
Адрес: 678678 с. Ожулун Чуралчинского улуса. Школа-лицей,
Тел: 24-342 или 41-104.

Администрация.

Магазин "Боотур" предлагает населению следующие товары:

Мебель: мебель, мебель из г.Новосибирска, Благовещенска, кухонная гарнитуры разных расцветок, шкафы, шкафы, стеллажи, столы письменные, компьютерные, журнальные, комоды, тумбы под ТВ и другие.
Бытовая техника: холодильники разных марок, стиральные машины, пылесосы, плита "Мечта" разных расцветок, микроволновки, видеомониторы, музыкальные центры, жарочные шкафы и другие.
Строительные товары: ДВП, кровельное железо, плита печная, задвижки, дверь точечная, колосник, гвозди в ассортименте, обои, кисти, валики, растворители, лак, водоэмульсионная краска "Бустилек", краски разных расцветок.
Электроприборы, видеотехника: телевизоры, бытовая химия, детские принадлежности, велосипеды, посуда, продукты, детские брезентовые 4-х местные, автоподогрев на КАМАЗ, ЗИЛ, различные машины и другие.
Принимаем заявки на кухню-мебель гарнитуры на заказ размерам + расцветкам, материал двери - текстура, скотчинка - пластик.
Наш адрес: с.Чуралча, ул. Октябрьская, 57, телефон: 41-416.

ЭБЭРДЭМНЭХИ!

Биһигэ үөрэммит күндү дьоммутун Мария Дмитриевна, Иван Иванович Сергеевчэри 60 сааһытын тубалуккутунан итииттик эбэрдэлибит!
Барарабыт чэгиэн доруубуйаны, Иван Ивановичка ситиһиннээх үгэни. Олорорутун кытары өйдөн, сизигитин оболоон, кырабары, ыарыны кыйдаан үрө-кото дьоллоостук, уһундук элэктэ олоруж дизи алгыбыт!
Ирина Кузьмина, Мария Старостина, Мария Эверстова.

КУОРТАМНЫЫБЫТ

7 x 8 м ичинээх чаһынай дьэни. Булуустаах, сарайдаах, хотонноох.
Адырына: Дамбовая б. Билсэр телефон: 41-942.

КУОРТАМНАҔАБЫТ

Учуутал идэлээх дьэ-кэргэн 1-2 хостоох итиитилэр системалаах квартираны. Билсэр телефон: 42-604, 24-387.

МАХТАНАБЫН

Санкт-Петербург куоракка баран оҕурун зитэтэн кэлэрбэр камаластук, сүбө-ама буолбут үтүө санаалаах бар дьоммор:
- Медицинскэй киин оҕо нейрохирургическай отделениетын сэбиэдиссэйигар Семенов П. Н.
- Үөрэх министерстватыгар (Михайлова Е. И., Гульева А. Р.).
- Улуустаагы үөрэх управлениетын коллективтар.
- Чуралчы бастакы сүбүх оскулатын учууталларыгар.
- Үлэҕэ уонна социальной сайдыыга министерстватыгар (Песковская Ю. А.).
- Дьэ-кэргэн политикатын уонна социальной комускай управлениетыгар (Никитин С. И.).
- Санкт-Петербург куорат Поленов аатынан нейрохирургическай институтка үлэлиир Саха Сириттэн сылдьар Коммунаров В. В.
- Диринтэсэри "Клубнай" тубула олохтоокторугар (Габышева Е. Д.).
- Бииргэ үөрэммитэрбэр Ксенофонтова Ф., Сыромиятников С., Шадрин Л., Эверстова П., Захарова С., Седанишева С., М. уонна П. Дьяковскайдар дьэ-кэргэннэригар.
- Чугас доһотторбэр Марта, Семен Ефремовтар дьэ-кэргэннэригар, Ирина Постниковаҕа, Степанида Дмитриевнаҕа, Айталина Коржинаҕа, Стелла Кириминаҕа, Антонина Лебедеваҕа, Алевтина Романоваҕа.
- Бииргэ төрөөбүттэрбэр.
Барытыгыгар сир үрдүгэр баар бары кэрэни, сырдыгы, үлэбитигэр ситиһини, кытаанах доруубуйаны, дьэ-кэргэннэригэр дьолу-соргуну багарарбын.

С.СИВЦЕВА.

ИЙЭБИТ МАРИЯ СЕМЕНОВНА КЭРИЭНИГЭР

Күндүтүк саныыр күн-күбэй ийэбит, эбэбит, эдэниит педагогическай үлэ ветерана Бельх Мария Семеновна ыарахан ыарыыга ыларан күн сириттэн барыта бу ый 26 күнүгэр биһир сыһан туолар.
Ийэбит Мария Семеновна 1934 сыллааха ахсынньы ый 19 күнүгэр Сылчаг ийиниэргэр колхозтаах Макаров Семен Иванович уонна Марина Акимовна дьэ-кэргэннэригар үс оҕоттон бастакынан күн сирин көрбүтэ. Оҕо сааһа "Салгыя" алаһыгар аастыта. 1941 сыллааха бастакы ыгырыыга эбэти Семен Иванович сэрингэ баран 1942 с. сураҕа суох сүлүгэ. Ийэти Чуралчытаагы промкомбинатка өр кэмгэ илэстэннэргинэн үлэстэбит. Ийэбит Чуралчы орто оскулатын бастакы ылулуунан ситиһиннээхтик үөрэнэн бүтэрэн Чуралчытаагы педучилищеҕа учуутал идэтигэр үөрэнэ кирибитэ. 1955 с. үөрэни бүтэрэн Болтонгобо начальнай кылаас учууталынан педагогическай үлэтин саҕалаабыта.
1958 с. тапталлаах доһорун, арабытын Михаил Иннокентьевичи кытта сүрөктэрин холбоон ыал буолбуттара. Үс оҕо, алта сиэн тапталлаах ийэти, эбэти буолбута. 1965 сыллааха Ньурбаҕа кэһэн Ньурба орто оскулатыгар начальнай кылаас учууталынан айымнылаахтык үлэстэн республикатаагы учууталлар съездин делегаттынан талыллан Ньурба улуутун бастыг учууталларын кэксаларыгар сылдьыбыта.
1971 с. төрөөбүт дойдутугар Чуралчыга кэлэн Чуралчы орто оскулатыгар начальнай кылаас учууталынан, кэлин пенсияҕа тахсан баран дьэ-кэргэн киин учууталынан ыарахан ыарыыга ыалдыыр дьэри үлэстэбитэ. Оскуолаҕа үлэлиир кэмигэр общественной үлэҕэ активнайдык кытара, уһун кэмгэ мөстөмө председателинан үтүө суобастаахтык үлэстэбитэ. Киин туол баар билиитин, олохун баай омыһын барытын үрэтэр оҕолорунуун, бииргэ үлэлиир табаарыстарынын, чугас аймактарынын үлэстэрэ, үрэтэ-таһаҕа сылдьарын сөбүлүүрү. Дьэ-кэргэннэригар уотугар илэтигэр кэмигэр бэрээдэги сөбүлүүрү, билииттэн, сөбүлүүрүтүн үчүгэй билиини, үрөҕү ирдирэ уонна үрэтэрэ. Саамай сөбүлүүр дьарыгынан илэстэннэ буолара. Туох саганым, сөбүлүүрүм көрдө даҕаны хайаан да илэстэнэн, бэйэтэ фантазиялаан тигэн билиини таһынарара. Киин тигиттэ дьэни сэнээрдэрэ. Ол гынан баран араас быһастакаларга, конкурстарга кытартан куруук аҕаастанара.
Кэники пенсияҕа тахсан, сааһыран баран Тойтоон аймак биир саамай ыгыктанар уонна убаастанар киһитэ этэ. Хаанык баҕарар болгуруостары бары аймактарыт ийэбитигэр кэлэн сүбэлэстэлэрэ, киин этиитин сүрдээрин илэстэрэ уонна ылыналара. Ыалдытымсах буолан аймактар ийэбит дьэтиги быһа-аһпаатара. Куруутун сылдьан кэлэстэн-илэстэн сонуннарын үлэстэлэрэ.
Биһиги ийэбит үтүө сүбэһиитигэр, тирэнэр тирэхтигэр, ей-санаа угар, өйөбүт буолар баар-суох киһиитигэр, киэн-халыг аймак далбар хотуна этэ. Биһиги киин үрэтэтиг үгэстэрин, үтүө санааларын олохтук устата өйдүү-саныы сылдьыахтыг уонна баҕарбыт баҕага туоларын олохтук сыһынан-соругунан иддэ сылдьыахтыг.

Оҕолоро, сиэннэрэ, аймактара.

АТЫЫЛЫЫБЫТ

Сага спальной гарнитуру (2 ортоосох, улахан иккалтаах, 2 тумбалаах, туфиктаах). Билсэр телефон: 41-673.
...
Супалык 1968 сыллаах, сүүрү сылдьар, үчүгэй туруктаах Т-40 тракторы, Чэпчэи сыһаҕа. Билсэр телефон: 25-220, (Хатылыга).
...
Балтараа ыйдаах сибининьэ оҕолоруу 500 солкубайдым. 10-нуу сакааһы ылан Чуралчы сэлэниэтин ийиниэри адырыска адалан бизрээбит. Сакааһы 41-334 телефонга бизрээбит, эбэтэр Кыйыг Белин Игнаг Васильевичтын билсээбит.
...
1996 с. оҕһуллубут УАЗ "Охотник" массынаны, МТЗ-80 трактор сага илин муолуу.
Билсэр телефон: 23-653. (Кытаанаха).

СҮТҮКТЭННИБИТ

Бу дьыл мөм ыйтан сыл тахсыбыт ыарыһтар сүтэ сылдьылар. 5 тыһы, 2 атамматаах оҕустар, барыта 7 таһа. Бары моонин-уларыгар быһаахтар этэ. Дьулууннара: устара-кытаркай, илэлиэр-кытаркай эриэн, биир-маган, биир-сырдык кугас.
Ким көрбүт, билэр мөһүнүгэ 26-279, 26-295 телефоннарга биллэрэргитигэр көрдөһөбүт.

БИЛЛЭРИИ

Надирэ 1,2, 5 күннэригар Чуралчы-Дьокуускай-Чуралчы маршрутунан дьону таһабын. Таһаҕастаахтар, оҕолосхтор биһиги өҥөбүлүк туһаныг. Чуралчытан, Диринтэн сакааһы ылабыт. Билсэр тел.: 24-379 Одь-улуунга, 25-13-83, 24-14-87 Дьокуускайга.

Бииргэ үлэлиир коллегабытыгар Макарова Екатерина Николаевнаҕа, киин дьэ-кэргэннэригэр ийэти, тыыл, үтэ ветерана, хоту көһөрүлүү кыттылааҕа
ЯКОВЛЕВА Мария Александровна
мөддөн өлбүтүн диринг кутурбаммытын тирээбит.
Улуустаагы киинэһиммит библиотечнай оһитим.

Тыыл, үтэ ветерана
СИВЦЕВ Михаил Егорович
өлбүтүн уолугар, бииргэ үөрэммит табаарыстыгыгар Сидев Егор Михайловичка диринг кутурбаммытын тирээбит.
Мугудай орто оскулатын 1975 с. бүтэрбиттэр.

ЧРОСЮ IX-с "а" спортивной кылаһын үөрэнөөччү
НЕСТЕРОВ Петр
хомолтолоостук өлбүтүн ийэтигэр Александра Петровнаҕа, эбэтигар Петр Ивановичка диринг кутурбаммытын тирээбит.
Петр Ивановичтыин 1975 с.
Мугудай орто оскулатын бүтэрбиттэр.

Күндүтүк саныыр табаарысыт, Одьулуун нэһилиэгин олохтооҕо, үлэ ветерана
БАИН Гаврил Николаевич
уһун ыарыһан ыарыһтап өлбүтүн кэргэннэригар Александр Михайловнаҕа, кыһыгар Пашаҕа диринг кутурбаммытын тирээбит.
Максимовтар, Павловтар, Кузьминнар, Дьяковскай,
Кутурбаммытын тирээбиттэр:
- Аҕата Гаврил Николаевич өлбүтүн кыһыгар, бииргэ үөрэммит табаарыстарыгар Пашаҕа, ийэтигар Александра Михайловна Одьулуун орто оскулатын 1997 с. бүтэрбиттэр.

Тыыл, үлэ ветерана, хоту көһөрүлүү кыттылааҕа Мугудай нэһилиэгин олохтооҕо күндү эбэбит, эбэбит
ПОПОВ Иван Григорьевич
бу дьыл атырдык ыйын 21 күнүгэр 74 саһыгар ыарахан ыарыһтан өлбүтүн дирингик куртууһун туран бары аймактарыгар, үлэстэн-ахтарыгар, билэр дьонугар ийитиннэрибит.
Оҕолоро, сиэннэрэ, кийимттэрэ,
Кутурбаммытын тирээбиттэр:
- Иван Григорьевич өлбүтүн күтүөттэригар Григорийга, Мотренаҕа, Гаврилга уонна бары сиэннэригар Чуралчытан, Дьокуускайтан Матвеевтар уонна Слепцовтар.
- Убаастыыр эһэлэрэ Иван Григорьевич күн сириттэн барытыннан кыһыгар адындьэригар Мотренаҕа, балтыгар Мэрхэҕа, уоллутарыгар Убайдырыгар Григорийга, Гаврилга, кийимттэригар Надеждаҕа, Натальяҕа, сиэннэригар Чуралчытан кийимттэрэ Мария, сиэннэрэ Ваня, Костя.

Мьыра нэһилиэгин олохтооҕо
СИБИРЯКОВ Николай Афанасьевич
эдрэ саһыгар хомолтолоостук өлбүтүн ийэтигар Александрга, эбэтигар Афанасийга, эдэниитигэр Машаҕа, бары табаарыстарыгар уонна аймактарыгар диринг кутурбаммытын тирээбит.
Чуралчы улуутун нэһилиэгин дьаһалтанын специалистары үмөсүүтө.
Кутурбаммытын тирээбиттэр:
- Бирээтэрэ Николай Афанасьевич өлбүтүн саҕастарыгар Александр Ильичинаҕа, убайдырыгар Афанасий Михайловичка, балтыларыгар Марьяҕа, күтүөттэригар Дьэҕа Мирилаттан Николаевтар, Болтоҕоттон Каргуэзтар дьэ-кэргэттэрэ.

Редактор Г.П.ОПОВ.
АДЫРЫСЫТ: 678676, Чуралчы сэл.
Карт Маркс уул, 26 "а".
ТЕЛЕФОННАРЫТ:
редактор - 41-332, отделлар - 41-265.
E-mail: gnaoloh@churap.sakhalu

Хаһыаты тарыааччылар: Саха Республикатын Правительствота, улуус дьаһалтата, редакция. Хаһыат сахалык тыһынан онтуорунуһукка, чаһынарга, субюотаҕа таһар.
Хаһыат индекса: 54907

"Сага олох" редакционнай-наздательскай холбоһук.
Офсетнай бэчээт. Сакааһын №-рэ 99. Тираж 1819.
21.08.2002 с. бэчээккэ бэрилиннэ.

Автор суругар этиллэр санаа редакция позициятыгар мөддөн сөп түбөһөр буолбатах. Сурунка ыйылар чахчылар кырдыктаахтарыгар эһиэттиһи автор тус байыта сүтөр.